

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 3 Februarie st. v.

După toate celelalte și puținică ironie.

Biserica de confesiunea augsburgică
primesc din visteria statului o subven-
țiune de 36.000 fl. Din această sumă
16.000 fl. i-se cuvin superintendentei din
Ardeal, ear' 20.000 fl. se împart între
celelalte patru superintendențe, care se află
în Țeara-Ungurească. Aceste au făcut dar'
cererea, ca să li se sporească subvențiunea.

Dl Szontágh, precum se vede, om
dispus a face glume sarbede, propune să
se șteargă subvențiunea, pentru-ca să se
pună capăt neînțelegerilor ivite asupra împăr-
țirii ei.

Un alt deputat oare-care ia cuvântul
și emite părerea, că subvențiunea nu poate
să fie ștearsă din budget, fiindcă ea a fost
încuviințată de Maiestatea Sa.

„Un curiosum parlamentar,
— dice „Pester Lloyd“, — asupra căruia
dl August Pulszky a aruncat cuve-
nita lumină.“

Acest August Pulszky este fiul lui
Francisc Pulszky, cel cu cei șeseprezece
ani de conspirațiune, prin urmare un om
în tot casul competent a se pronunța asupra
ceștiunii, dacă mai însemnează ori nu și
în Ungaria constituțională ceva o dorință
exprimată de Maiestatea Sa.

Noi îl înțelegem pe dl Pulszky, dacă
dice, că nu prea însemnează; nu mai scim
însă, cum să ne orientăm aici la hotarele
orientale ale monarhiei, când vedem, că
un organ oficios, cum e „Pester Lloyd“,
aprobă ceea-ce dice dl Pulszky.

Nu-i vorbă, atâta carte am învățat
și noi, ca să scim, că în țerile constitu-
ționale puterea legiuitoare și capul statului
împreună numai pot să decreteze legi,
să împrună sarcini și să dispună asupra
întrebuirii fondurilor publice. E însă
cineva, care se pune drept mijlocitor
între puterea legiuitoare și capul statului,
ear' acesta e guvernul.

Guvernul, compus din oameni, care
cunosc dispozițiunile parlamentului și care
se bucură totodată și de încrederea ca-
pului statului, guvernul se duce la capul
statului și îi dice:

Eată ce ar dori parlamentul, mă
unesc și eu cu dorințele lui și te rog cu
supunere să te unesci și Maiestatea Ta.

Nu are oare Maiestatea Sa nu numai
după toate legile, ci chiar și după toate
teoriile constituționale dreptul de a dice:

Nu pot, fiindcă ceea-ce voți voi e contra
adevăratelor interese ale statului?!

Are capul statului acest drept.

Și dacă are dreptul acesta, are și
dreptul de a-i dice guvernului: Să te duci
și să-i spui parlamentului, că eu doresc,
ca creștinilor de confesiunea augsburgică
să li se înapoieze din impozitele, pe
care le plătesc ei, suma de 36.000 fl.
drept subvențiune pentru biserica lor, căci
așa cer interesele acelor oameni, așa cer
interesele publice și eu voi să-mi asigur
iubirea supușilor mei, dovedind, că mă
preocup de interesele lor.

Atâta treabă tot va mai fi putând
pune Maiestatea Sa Împăratul și Regele
Francisc Iosif I. chiar și în regatul ungar
la cale.

Nu-i vorbă, guvernului îi rămâne
dreptul de a declara, că nu vrea să-i facă
parlamentului o asemenea propunere, ba
chiar și expedientul de a face, ca parla-
mentul să o respingă.

În asemenea cazuri însă lucrurile stau
rău de tot: de obicei parlamentul îi face
și capului statului câte o mulțumire, pen-
tru-că multe primesc și capul statului
numai de dragul bunei păci, ca să nu
producă o turburare în țeară.

Tochmai de aceea însă ne este foarte
penibil a vedea, că în parlament se discută
ceștiunea, dacă poate ori nu parlamentul
să șteargă din budget subvențiunea acor-
dată de Maiestatea Sa unei biserici.

Poate! — dice dl Pulszky, — poate,
— dice dl Coloman Tisza, — poate dicem
și noi, numai dacă-i vine la socoteală să
între în conflict atât cu capul statului,
cât și cu aceia dintre cetățenii statului
austro-ungar, care nu discută în materie
de alipire către tron.

Pentru noi îndeosebi acest „poate“
e de o importanță cu atât mai mare, cu
cât chiar în ședința, în care dl Pulszky
și-a arătat înțelepciunea constituțională,
dl V. Babeș a cerut explicări în ceștiunea
ajutorului de stat acordat bisericii române
greco-orientale.

Nu avem încă discursurile rostite cu
această ocaziune. Din extrasele publicate
de „Pester Lloyd“ ne încredințăm
însă, că guvernul a făcut schimbarea în
ceea-ce privește împărțirea ajutorului,
pentru-ca Românii să scie, că nu dela
Maiestatea Sa primesc ajutorul, ci dela
guvern.

Și fără îndoială dăm expresiune sentimen-
tului general, dacă constatăm acum meritele,
pe care și-le-au câștigat pentru acea reprezentațiune
doamna și dl Dr. Barcianu, care au pus la dis-
pozițiunea diletanților salonul lor și au condus
repetițiunile celor două piese.

Același simțământ de recunoaștere l-a produs
cu atât mai virtos concertul de ieri-seară, pentru
care s'a cerut atât de multă osteneală, ca să poată
reuși astfel, precum a reușit, și aplausele căldu-
roase, cu care au fost primiți de public deose-
biții numeri din program, nu erau numai mani-
festări de mulțumire, ci totodată și doveșile de
recunoștință ale unei societăți doritoare de progres
cătră aceia, care au ostenit, mult au ostenit, pen-
tru-ca să realizeze progresul.

Trecem peste mărgăritarele din program.
Dl Popa era indispus în urma căldurii prea mari
din sală, ear' doamnele Dr. Crișanu și Eugen
Brode sunt, ca cântărețe, destul de bine cunos-
cute, pentru-ca să nu mai îndrăsnim a ne pro-
nunța asupra numerilor, pe care i-au executat.
E destul să spunem, că au cântat.

Culminațiunea programului a fost „Wal-
purgisnacht“, de Mendelsohn-Bartholdi.

Eată un lucru, pe care numai mulți oameni
cu multă pregătire și cu multă osteneală puteau
să-l pună la cale.

Și l-au pus la cale.

Este o norocire pentru societatea din Sibiu,
că s'a ivit în mijlocul ei un om cu cunoscințele
musicale și cu iubirea de artă a d-lui G. Dima.

„Practica de mai nainte la biserica română
am schimbat-o, — dice dl Trefort, — din cauza
abuzurilor ce se făceau. Preoții subvenționați
nici nu aflau atunci, că statul ungar le dă sub-
vențiunea“.

Care va să dică, guvernul a dispus,
ca 20.000 fl. să împartă el însuși, ear'
4000 fl. să rămână la discrețiunea Părin-
telui Metropolit. Miră, pentru-ca popii
români să scie, că statul ungar le dă sub-
vențiunea.

Mai nainte ei credeau, că subven-
țiunea este o dovadă despre purtarea de
grije a Maiestății Sale pentru biserica
română greco-orientală, și de aceea îi di-
ceau „mildă împărătească“.

Nu mai e dar' „mildă împărătească“,
ci un ajutor acordat de statul ungar.

Un neadevăr!

Ajutorul i-s'a acordat bisericii ro-
mâne greco-orientale din îndurarea Ma-
iestății Sale și „statul ungar“ constituțional
nu l-a șters din budget, fiindcă se scia,
că ar jigni pe Maiestatea Sa, dacă l-ar
șterge: așa cred Românii; așa cre-
dem și noi.

Guvernele ce s'au succedat dela 1867
înceace și dieta Ungariei nu au produs
în Român sentimentul, că din propria
lor impulsione, din propria lor
bunăvoință fac vre-odată ceva pentru
servirea intereselor române: dacă dar' gu-
vernul ori dieta face din când în când și
pentru Români câte ceva, pretutindenea
între Români se produce impresiunea, că
lucrurile s'au petrecut sub presiunea bine-
voitoare a Maiestății Sale.

Tot răul vine dela guvern și
dela dieta și tot binele dela Co-
roană: eată convingerea, pe care au
pus-o cei din urmă douăzeci de ani în
Români.

Astfel și în cazul de față Românii
sunt de părere, că din contribuți-
unile plătite de dînșii li se înapoiază
24.000 fl. drept ajutor pentru preoții gr-
orientali mai săraci, nu pentru-că așa vrea
guvernul, nici pentru-că așa vrea dieta,
ci pentru-că nici guvernul, nici dieta nu
cred a fi oportun să șteargă din budget
o subvențiune acordată de Maiestatea
Sa unei biserici, ai căreia fii s'au distins
în atâte rînduri prin alipirea lor către tron.

Ear' dacă ni se fac neajunsuri grave
la împărțirea ajutorului, pe aceste ni le
face guvernul cu aprobarea dietei, dar'

Dar' și dl G. Dima poate să fie mulțumit, că
într-o societate atât de mică și de puțin pregă-
tită ca cea română din Sibiu a găsit destule
elemente, pentru-ca să poată executa o compo-
zițiune atât de complicată și de grandioasă ca
„Walpurgisnacht“.

E frumoasă frasa „Haid' să punem umăr
la umăr“, dar', când e vorba să și faci fața
frumoasă, te pomenesci, că nu merge. Membrii
reuniunii de cântări din Sibiu n'au dis, dar'
au făcut ceea-ce noi ceialaltă dicem mereu, dar'
mai rar și facem totodată: Au pus umăr la
umăr.

Și laudă li se cuvine.

Dama de companie.

— Novela de Grindt. —

Tradusă de Petronella Cornea n. Misiciu.

(Urmare.)

Magda nu scia, cum să-și explice purtarea
Gizelei.

„Am voit să las mumele singure“, grăi
copila, „ca să-și poată țese proiectele mai de-
parte“.

„Ce proiecte baroneasă? Eu nu pricep!“

„Nu-mi mai dice baroneasă, ci numai Gi-
zelă, ear' mie îmi permite să-ți dic Magdo“.

„O confidență atât de mare nu s'ar potrivi
cu pozițiunea mea“, — replică Magda.

„Eu observ ear', că nu vrei să scii despre
mine nimic“.

Coroana nu le aprobă, ci le tolerează nu-
mai, fiindcă așa cere situațiunea actuală.

Așa cred Românii, și din cuvintele
rostite de dl Trefort ori-și-cine s'a putut
convinge, că bine cred Românii cum cred.

Atât deocamdată.

Dacă vor fi voind să câștige încre-
derea și simpatiile Românilor, Maghiarii,
guvern și parlament, nu trebuie să se pună
între Români și Monarch, ci trebuie să-și
lase Monarchului pozițiunea ce i-se cuvine.

Revistă politică.

Sibiu, 3 Februarie st. v.

În numărul trecut am fost reproduc
o aprețiere a „Telegraphului“ din Bucu-
resci în privința atitudinii Porții față cu
negociările de pace. Turcia — dicea
„Telegraphul“ — într'un mod vădit se
încearcă a amâna concluziunea păcii între
Sârbia și Bulgaria, având de sigur în
vedere, care n'a avut nici plenipotență. În
sfârșit sosiră și plenipotențele, dar' nu în
forma cuvenită, și după-ce conferența a
trecut la ordinea zilei preste aceste mici
defecte și și-a continuat lucrările, Madjid-
Pașa primise deodată un ordin dela gu-
vernul otoman, ca să nu se demită încă
la nici o negociare, deoarece Poarta ar
trebul să examineze mai nainte condițiunile
de pace stipulate între plenipotențatul tur-
cesc și cel bulgar. Astfel negocierile de
pace stagnează și anume singur numai
din cauza sublimiei Porții. Nu se scie
încă, ce poate Poarta să intenționeze prin
astfel de manevre; cu toate aceste un
lucru e sigur, și anume acela, că aceste
demonstrațiuni ale Turciei sunt îndreptate
mai mult în contra Bulgariei decât a
Sârbiei. Așa se vede, că între Sultanul
și vasalul seu lucrurile încă nu s'au cla-
rificat îndeajuns, și episoada aceasta e bine
de a se nota încât pentru mai departea
desvoltare a ceștiunii orientale. O îm-
pedecare a negocierilor de pace atunci,
când până la expirarea armistițiului mai
sunt numai patrușprezece zile, nu
poate fi desconsiderată, mai ales după-ce
atât din Belgrad cât și din Sofia sosesc

Foiața „Tribunei“.

Concertul reuniunii.

În timp de câteva săptămâni reuniunea ro-
mână de cântări din Sibiu ne-a procurat două
seri de o potrivă plăcute, prin care a contribuit
mult la ridicarea nivelului societății române.

Reprezentățiunea teatrală dată acum câteva
săptămâni, deși prima încercare în această direc-
țiune, a reușit atât de bine, încât erau în cursul
reprezentățiunii momente de o deplină valoare
artistică, și publicul a plecat pătuns de dorința,
de a pute asista cât mai des la asemenea repre-
sentățiuni, care nu numai ne dau o seară plină
de mulțumiri, dar' și desvoadă gustul, deprindân-
du-ne a ne ridica mai pre sus de miseriile vieții
de toate zilele.

Și ce le-a asigurat diletanților acest succes?

Înainte de toate vocațiunea, talentele lor
firesci, — asupra acestui punct nu mai rămâne
îndoială. Tot atât de sigur e însă, că numai sciind
să ne folosim de darurile, cu care ne-a înzestrat
natura, putem să ajungem la oare-care perfec-
țiune în materie de artă, și de aceea nimic nu
împune mai mult ca osteneala, studiile, pe care
le facem, pentru-ca să întreprindem ceva cu pre-
gătirea cuvenită.

„Au fost bine studiate cele două piese“:
aceasta era cea mai bună critică, ce i-s'a făcut
reprezentățiunii date de membrii reuniunii acum
câteva săptămâni.

„Baroneasă! D-ta ești iubirea și bunătatea
însași! chiar ca și amica mea Clotilda“.

„Cine e Clotilda?“

„O baroneasă de Bütov. —“

„Poftim, și cu ea ești firesce, tu și tu?“

„Da!“

„Și pentru-ce să rămân eu pentru d-ta ba-
roneasă?“

„Ți-am spus-o deja. Diferența dintre posi-
ția mea de acum și între a d-tale. —“

„Ce mă privește pe mine poziția d-tale?
Eu numai cu persoana d-tale am a face. Dacă
n'as dori să fiu cu d-ta amică, ai pute să fi
cât pentru mine chiar o princesă, pe mine m'ai
găsi mai rece decât un sloiu. Eu nu mă în-
chin înaintea nimărui, dar' a iubi sciu din toată
inima. Dacă însă mă respinge cineva —“

Magda îi întinse iute mâna: „Oh! dacă ai
scii cât de mult te iubesc!“

„În adevăr?“ strigă Gizela îmbucurată.

„O! ce fericită mă simt, că am ajuns între
oameni atât de buni. Contesa mea, de care
după câteva zile deja din toată inima mă ali-
pesc, și d-ta baroneasă!“

Gizela se mișcă în locul ei. „Consecuent
baroneasa cea uricioasă!“

„Fie“, — o liniști Magda iute, — „dar'
numai între patru ochi, în prezența d-nei baro-
nese sau a contesei trebuie însă să fim ca mai
nainte“.

„Dacă ați, că acesta e un lucru neapărat,
nu-mi pasă nici mie!“ îi întimpină Gizela, sări

sciri despre noue mobilisări și noue aranjamente rășboinice.

„Journal de St. Pétersbourg” confirmă scirile despre împregiurarea, că Rusiei nu-i convine a se rezolva pendentă cestiune orientală pe calea unei conferențe. Rusia, precum se scie, încă după nesuccesele celor din urmă conferențe și-a exprimat dorința, ca între puteri să se stabileze o înțelegere prin negocieri directe, ear' conferența se înregistrează numai această înțelegere precum și modul de executare al ei.

Cât privește atitudinea Franciei față cu convenția turco-bulgară, „Tems” împărtășește, că Francia și-ar fi dat consimțământul la o uniune personală între Bulgaria și Rumelia sub condițiunea, că toate celelalte puteri vor accepta-o; dacă însă numai o singură putere va face excepțiune, atunci Francia încă numai decât își va retrage libertatea acțiunii sale.

„Reuniunile de cultură și cestiunea naționalităților”.

(Continuare din n-rul 27.)

„A închide scoli! Curioasă activitate culturală, a astupa izvoarele de cultură. A închide cariera culturii dinaintea scolarilor cu facultăți excelente, precum sunt acei relegați din institutul teologic din Pojon! Și mișcarea e îndreptată în general în contra tuturor scoalelor cu limbă de propunere slovacă, atunci când neîncetat auzim, chiar și în adunările reuniunilor de cultură, că pentru toată lumea nu ar avea cineva în cuget a împedeca naționalitățile dela cultivarea limbii lor. Dar' unde se o cultive, dacă nu o învață în școală, dacă reuniunile lor de cultură se desființează sub cuvânt, că sunt conventicule a conspiratorilor panslavi. Cum se predice cuvântul lui Dheu, cum se-l instrueze pe copil preotul sau învățătorul, căruia îi sunt creduți credincioși de naționalitate română sau slovacă, dacă n'are ocaziune să se cultive în acea limbă, în care trebuie să-i vorbească poporului. Dacă e sinceră afirmațiunea, că mai bine iubim naționalitățile culte, decât în stare înopoiată, atunci e în interesul nostru, ca să se înființeze scoli cu limba de propunere a naționalităților, noi am trebui să înființăm sau să ajutăm astfel de scoale; dacă voim să le subministrăm cultura numai în limba maghiară, atunci le îngreunăm foarte tare câștigarea aceleia.

„Guvern, autorități, tot felul de corporațiuni constituite și societatea, exercează pretutindine sute și earăși sute de feluri de presiuni asupra naționalităților. Și aceasta se întâmplă fără deosebire de partid; se întâmplă mai ales cu privilegiul alegerilor. Să candideze vre-un Român ori vre-un Slovac, îndată e gata timbrarea de Daco-Român și Panslav și toate partidele își consideră ca merit și se mândresc cu aceea, că le-a succes să delature pe vre-un om de al naționalităților. Partidul guvernamental, care simțese că scade puțința susținerii drepturilor națiunii, crede că a satisfăcut pe deplin cerințelor patriotismului, dacă face să cadă un candidat de al naționalităților, sau dacă face larmă, fiindcă Apponyi se încearcă a-și câștiga în Banat na-

ționalitățile pentru partidul său, cu toate că cu nimic nu se poate face mai bun serviciu cauzei patriei, decât cu aceea, ca să aflăm modru de a cuprinde în un întreg pe terenul instrucțiunii diferitele naționalități, tocmai așa precum autonomia evanghelică cuprinde în una pe Slovac și Maghiar. Partidul independent a dat pe o cale foarte rățecită, când s'a demis la acțiunea politică comună în contra naționalităților, ear' cu privilegiul alegerilor a comis o greșală mare d. e. atunci, când a scos afară din dietă pe unul dintre membrii veterani ai lui, pe Georgiu Pop, prin numele unui alt aderent.

„Nu am să întru în detalii, voiesc numai să atrag atențiunea iubitorilor cetitorii asupra alor două momente ponderoase a cestiunii naționalităților din patria noastră. Anume, dacă noi voim să părăsim politica inaugurată în anii 60 în cestiunea naționalităților, dacă în contra acesteia voim să pășim pe terenul maghiarisării, atunci devine imposibilă în patria noastră lupta cu succes pentru independență, devine imposibilă libertatea cetățenească, egalitatea și cele mai multe instituțiuni liberale. Tragă-și seama șovinistii maghiari, oamenii reuniunilor de cultură: a porni campania în contra naționalităților, ear' de altă parte a susține și a continua dezvoltarea independenței de stat, a susține egalitatea de drept și a da legislativei și guvernării o direcție liberală — aceste sunt lucruri incompatibile.

„De mai multe-ori am indicat la politica, pe care o urmăresce „puterea” în cestiunea naționalităților începând din timpul — dacă nu cumva și mai demult — decând s'a ivit în era mai nouă această cestiune și s'a oferit ca armă puternică a influenței maximei *divide et impera*. Vedem ce produce aceasta încă chiar și acasă în Austria, unde îi deneagă spriginul său chiar și acele naționalități, de care am creșut că o privește ca pe a sa și că-i zace la inimă. Cum a administrat la noi politica de naționalități, nu mai e lipsă să amintesc și poate servi ca cinoșură sigură cu privire la aceea, că ce putem să sperăm în viitor. Transacția dela 1867 — indiferentă; dualismul — indiferent. Puterea are tendență statornică spre restaurarea imperiului unitar, precând considerațiunile pentru o combinațiune politică, ce se numesce imper austro-ungar, rămân; subminarea spre acest scop a rapoartelor dintre naționalități, ca un mijloc dintre cele mai promițătoare, e nedespărtibilă de tendență spre unificare. Poate-și acum începui cineva un lucru mai firesc și mai sigur, decât acela, că stând noi pe picior de rășboiu cu naționalitățile, le minăm deade dreptul în castelele puterii. Zace în natura situațiunii, că puterea pucerilor două partide întrebarea: care dă mai mult, care e înclinată de a face mai multe concesii în interesul unității imperiului, „dinaintea căreia trebuie să se retragă ori-ce alte considerațiuni”. Naționalitățile s'au nisuit și până acum a licita în potriwa noastră cu gură mare, și „nobilele lor sentimente” au și fost învrednicite de deplină apăsare. Dacă acum noi Maghiarii voim să începem o nouă politică de naționalități, dacă voim să ne apucăm de campania maghiarisării, nu e oare cel dintău lucru ce avem a face, ca să dăm noi mai mult decât naționalitățile, căci e necontestabil, că pentru o operă nouă avem trebuință de a ne câștiga învoirea și spri-

ginul puterii; cerem dela ea un lucru nou, adică să se lapede de dragul nostru de politica urmată până acum fără întrerupere față cu naționalitățile proprii ale ei.

„Astfel devine imposibil nu numai de a face statul ungar independent, ci chiar și de a-i păstra autonomia de până acum redusă la limite foarte înguste. Trebuie să mai dăm și din aceasta, trebuie să apelăm din cas în cas la buna dispoziție a puterii; trebuie să înțrăm mai adânc în Bosnia și să mai susținem convențiunea vamală, nu numai pentru-ca un consorțiu de interese politice ajuns în majoritate să-și asigure și-și grația puterii și să poată rămâne în beneficiul bunurilor lumesci, ci și în interesul săvârșirii acelei mari probleme (?) naționale, de a maghiariza pe fiecare om din această patriă. Astfel apoi aceea ce i-am imputat până acum ca păcat guvernului Tisza și partidului său, că adică pentru a pute păstra grația puterii dă neîntreput din drepturile naționale: aceasta devine o jertfă indispensabilă și o împlinire de datorință de mare patriot.

„Pentru-ca să ducem în deplinire politica maghiarisării, avem lipsă neapărată de învoirea, ba chiar de spriginul puterii. Noi trebuie să ne aliam, sau ca să dăc așa, să conspirăm cu dinsa în contra naționalităților. Dar' aceasta are preț, prețul e renunțarea la independența noastră de stat, renunțarea chiar și la restrînsa autonomie actuală. Să și-o însemne bine aceasta partidul independent, care cu excepțiunea unuia sau a alor doi membri ai lui, e de față la licitare pentru păstrarea numelui de patriot; să cugete, că e o adevărată imposibilitate de a se împotrivi de o parte naționalităților, ear' de altă parte cu Austria. A se alia cu Austria în contra naționalităților — e un lucru și poate să fie politică; a se alia cu naționalitățile în contra direcției ce intenționează a ne răpi statul nostru — acesta e alt lucru și și aceasta e politică; pentru cea dintău e de lipsă renunțarea la independența națională, pentru a doua e de lipsă respectarea egalității de drept față cu naționalitățile: dar' a te pune față în față și cu Austria și cu naționalitățile, — nu spun cum se poate numi aceasta, dar' sigur, că la nici o întâmplare nu se poate numi politică.

„Dar' prelângă politica maghiarisării e imposibilă în această patriă toată libertatea constituțională și ori-ce instituțiune liberală. Deși rămân deocamdată formele constituționale, care formează siguranțele libertății, ele vor deveni tot mai mult numai forme, din care vor isvorii mii de consecuențe ale procedurii nedrepte și volnicesci. Sufletul e, care dă viață. Și până acum prelângă toată politica de împăcare și spre batjocura egalității de drept, a rămas o absurditate, adică aplicarea legii electorale în Transilvania. În comitatul Hunedoarei se vine un deputat la 100 mii de suflete, precând Szék, Oláhfulu și în celelalte locuri de refugiu al mamelucilor căduți, o mie de suflete aleg un deputat. Am reformat legea electorală, dar' aceea batjocură s'a susținut, ca și când dela aceasta ar atârna existența maghiarismului din Ardeal, pentru-ca acolo sau se nu se aleagă nici un deputat de al naționalităților sau cât de puțin, ca și când deputații ar merge la dietă în Cluj, ear' nu în Budapesta; ca și când s'ar face de ris tipul maghiar al dietei, dacă s'ar alege mai mulți cu câțiva deputați români, ca și cum aceasta n'ar fi de sute de ori mai bine, decum e absentarea de acum intenționată a Românilor. Transilvania a pus în mișcare cerul și pământul, pentru-ca să se susțină vechia împărțire a cerurilor, Transilvania încă nici acum nu e pătunsă de spiritul uniunii, tot mai ține la partea sa de lume îngustă, comodă, și la specialitățile ei, — precând de altă parte nu e în stare să uite suvenirile acelei supremații, pe care au exerceat-o odinioară principii Transilvaniei asupra teritoriilor din amândouă părțile Királyhágó-ului în era așanumită *partium regni Hungariae dominus*. Noi voim să susținem autonomia comitatelor, această admirabilă instituțiune strămoșească, care a făcut-o pe Ungaria patria libertății prelângă decadența independenței de stat.

„Nu se poate. Dheu ne ferească — dă ei — ca în singuraticile comitate să se încuibezze naționalitățile. Ca și când n'ar trebui, a se susține autonomia, — dacă nu pentru altceva — cel puțin pentru-ca și diferitele naționalități să aibă privilegiu a se afla ca acasă în patria lor, în care se poată politiza în limba lor propriă și să poată lua parte în mod actual la afacerile publice. Lucru firesc, că dacă alungarea la o parte a naționalităților, ba chiar maghiarisarea lor, e cea mai de căpetenie țintă a statului, despre care ne vorbește neîntreput Bela Grünwald, atunci nu se poate permite, ca administrațiunea să fie condusă de reprezentanța comitatensă și de funcționari aleși, ci trebuie introdus *sans phrase* sistemul de numire, comitele-suprem, care

să se amestece deocamdată în clasificare, pensionare și în mesele solgăbiraelor, apoi trebuie inundate comitatele naționalităților cu *Bezirk*-i maghiari, cari e drept, că nu vor avea interes ca afacerile comitatense — afacerile lor proprii — să se administreze bine, dar' se vor pricepe la administrațiunea maghiarisării. — Voim să susținem autonomia protestantă și autonomia scoalelor, această instituțiune, care a împământinit în Ungaria cultura adevărată și reală, ear' nu desfigurațiunea acesteia, care a crescut pe acei rebeli de toată categoria, cari au salvat și libertatea politică dimpreună cu libertatea conștiinței. Nu se poate. Evanghelicii sunt panslavi și earăși nu se poate susține autonomia protestanților ca un exemplu rău, deoarece-ce atunci și Românii gr.-or. și Sârbii vor ține la a lor. Calvinistilor încă li s'ar mai pute concedea autonomia, deoarece-ce cu privire la dinșii nu există temeri în punctul maghiarismului și al patriotismului, dar' din considerații mai înalte și ei trebuie să aducă jertfa și să renunțe la autonomia. Ca și când nu ar fi, în general cunoscut, că evanghelicii știu tracta cu mult mai bine cu panslavi proprii decât înaltul guvern, ca și când statul nu ar pute respinge pe basa legilor vechi și în parte și a celor nouă existente eventualele pretențiuni ale ortodoxilor. — Voim să susținem libertatea de presă, această garanță a libertății, de care nu a cutezat să se atingă nime până acum, dar' căreia îi trag acum clopotele de moarte. Nu se poate susține, dacă apucă deasupra politica maghiarisării, deoarece-ce statul maghiarisător, dacă se apucă odată serios de lucru, nu poate să permită presei naționalităților, ca aceasta să-i cînturbe circuli; această presă „dușmănoasă patriei”, trădătoare de patriă, trebuie înfrînăată, și spre acest scop trebuie să-i dăm guvernului permisiunea, ca să poată pune presa sub măsuri excepționale restringătoare, cari firesc nu pot să atingă și presa maghiară. (Va urma.)

Proiect de lege al stângei din Austria în privința folosinței limbilor.

În ședința dela 9 l. c. n. a Reichsrathului, clubul german austriac a prezentat un proiect de lege privitor la usul limbilor în Cislaitania. Proiectul e următorul:

Legea dela . . . prin care prelângă păstrarea limbei germane ca limbă de stat se eliberează dispozițiuni de executare privitor la art. 19 al legii fundamentale de stat din 21 Decembrie 1867 despre drepturile generale ale cetățenilor de stat.

Cu aprobarea amândoror caselor Reichsrathului află a ordona următoarele:

§ 1. Limba germană e a se folosi exclusiv ca limbă de stat la toate autoritățile, oficiile și judecătoriile de stat în serviciul intern, precum și în comunicările aceloră între sine.

Toate rezoluțiunile și hotărârile oficiilor centrale și ale tribunalelor supreme sunt a se elibera numai în limba germană, chiar și dacă actele adresate acestora au fost concipiate în altă limbă.

Pertractările publice și verbale sunt a se purta la tribunalele supreme în limba germană, de care limbă au să se folosească și reprezentanții autorității și ai partidelor. Partidele, care se reprezintă ele înseși, pot să se folosească de limba țerii (§ 7.), care le este limbă maternă, dacă nu posed limba germană. Totuși pentru traducerea vorbirilor lor, ele au să-și aducă cu sine un translator jurat, sau, la procesele statorerite pe calea oficioasă, să mijlocească exmiterea din oficiu al unui translator.

§ 2. Incuse verbale și acte scrise în limba germană sunt a se primi la toate autoritățile de stat, oficiile de stat și judecătoriile, și sunt a se rezolva în aceeași limbă.

§ 3. Limba germană ca limbă de stat abstracție făcând dela dispozițiunile §-lui 22, e a se folosi ca limbă de propunere sau exclusiv sau paralel cu vre-o altă limbă regnicolară (§ 7.) sau în sfârșit a se introduce ca obiect de propunere acolo, unde o cere comunitatea scolară.

Autoritatea scolară poate și fără de o astfel de cerere, conform măsurii trebuinței dovedite sau în interesul existent de stat să dispună înființarea de școli populare cu limbă de propunere germană, chiar și dacă aceasta nu e usitată în țeară sau în respectiva circumscripțiune scolară.

Limba germană ca limbă de stat formează un obiect de propunere obligat în scoalele populare cu mai mult de trei clase, în toate scoalele capitale, precum și în scoale civile, populare și capitale, apoi la pedagogii, în scoalele medii precum și la scoalele industriale și de specialitate susținute de stat.

însă în momentul acela în sus, deoarece-ce Magda, acoperindu-și fața cu batista, plângea amar.

„Pentru Dheu, Magdo, ce-ți e?”

Ea-și înecă plânsul. „Înzadar mă întreb, prin ce mi-am câștigat aici atâta iubire?”

Baronesa își recăpătase ear' iute ilaritatea perdită și se aședă din nou. „Asta nici eu nu ți-o pot spune. Unii au în ei ceva ce te atrage numai decât. D-ta ești o asemenea natură fericită.”

Magda se încercă a suride. „Aceasta afară de d-ta numeni n'a aflat-o încă!”

„Germanii din Prusia”, — observă Gizela, — „se vede că sunt în genere un neam de oameni reci.”

„Așa cugeti?”

„Și la tine o observ această; atât de eu greu te încălzești. Da, da,” continuă ea cu un ton vial, în vreme-ce Magda se uita drept în fața ei, „așa e, înzadar mă privești cu ochii aceia miraculoși.”

„Magda luă predicatul drept glumă: „Ochii mei?”

Gizela, din contră îi repeta serios: „Da, da, ochi miraculoși. În patria d-tale nu i-au fost încă nimăruia bățetori la ochi?”

„Diua privirea lor e și mai extraordinară ca seara. Mie mi-se pare, ca și când m'aș uita într'un loc tare, tare adânc, al cărui fund ne stă ascuns. Scii ce cuget eu?”

Magda începu a simți o neliniște: „Ce cugeti tu?”

Gizela se reculese încă la timp, că era să spună o prostie; întoarse dar' firul: „De sigur că părinții tei au primit și oameni tineri la casă. Eu nu înțeleg, că nici unul.”

„Oh!” — o întrerupse iute Magda, sculându-se.

„Iartă-mi o rugare, Gizelă, dar' atât de mult mi-ar plăce să le sciu toate despre tine, că și eu să ți-le comunic toate, câte îmi zace la inimă.”

„Și care sunt acele? întrebă Magda stăpânindu-și afecțiunea.

„Ai fi tu în stare să te înamorezi de o fotografie?”

„Pare-mi-se că tu ai și pățit așa ceva?”

„Încă nu de tot; nu sunt încă în curat cu mine însămi. Acum aș săruta prin ascuns fotografia lui, acum ear' aș asvêrli-o dela mine.”

„Să-l privești numai odată!”

„Dar' cum ți-ar pute ajuta opiniunea mea?”

„Tu trebuie să-mi explici sincer, dacă ai ori nu încredere în caracterul, care se arată din trăsăturile fotografiei?”

„Dacă-ți pot servi cu aceasta, o fac bucuros arată-mi fotografia!”

„Eu nu o am”, — șopti tainic Gizela, „dar' o poți găsi.”

În momentul acesta se auzi glasul baronesei. (Va urma.)

§ 4. La toate examenele de stat, care s-au pus studii la o școală superioară sau la un institut de specialitate mai înalt precum și la rigoare și a se dovedi cunoștința deplină a limbii germane prin depunerea în limba germană a examenului din un obiect, ce și-l va alege candidatul.

Cu deosebire la examenele practice de stat, apoi la examenele de advocați și la cele notariale, e a se dovedi posedarea deplină a limbii germane în vorbire și scriere.

Pentru dobândirea unui oficiu de stat sau a unui notariat se cere cunoașterea deplină a limbii germane în vorbire și scriere.

Funcționarii dela întreprinderile dela căile ferate, cari sunt avisați la comunicarea cu partidele, au să dovedească cunoașterea în vorbire și scriere a limbii germane.

§ 5. Limba de afaceri a Reichsrathului și a delegațiilor sale e cea germană. Remâne regulamentul de afaceri a determina, încât au să se folosească în pertractări alte limbi usitate până acum.

§ 6. Limba germană e limba legislației imperului.

§ 7. Ca limbi regnicolare, al căror us în școală, oficiu și în viața publică pentru cercuri, sunt a se privi următoarele:

Limba germană, încât nu îi este dată o poziție deosebită ca limbă de stat, este: în Austria din sus și din jos de Enns, în Stiria, Carintia, Carniola, Salisburgia, Tirol și Voralberg, Triest, Boemia, Maravia, Silesia și în Bucovina.

Limba boemă în Boemia, Moravia și Silesia.

Limba polonă în Galiția și Silesia.

Limba rutenă în Galiția și Bucovina.

Limba slovenă în Stiria, Carintia, Carniola, Triest, Görz și Istria.

Limba sârbocroată în Dalmația și Istria.

Limba italiană în Triest, Görz, Istria, Tirol și Dalmația.

Limba română în Bucovina.

(Va urma.)

Correspondență particulară a „Tribunei“.

De lângă Ceacova, Februarie 1886.

Călătorind prin mai multe comune, am trecut și prin comuna Opațița, în care dela persoane demne de creșterea m'am informat despre multe.

Nu știu, dacă venerabilul consistor din Caransebeș are cunoștință, că preotul Ioan Ghilezan, alias popa János, — după-cum el însuși se titulează, — din Opațița, doctoresc în darea câtră stat 498 fl. v. a., eară în echivalent 170 fl., deși în anul 1884, când a concurs pentru parochia din Giulez, — tractul Ceacovei, — a stors dela membrii comitetului parochial un atestat, prin care i-s-a adevărit, că nu dătesc nici un crucer în dare, sau la cassa bisericească, înzădar s'au svêrcolit membrii comitetului după subscrisura atestatului, dîcînd: că lor nu li s'a spus și cetit, înainte, că ce subscris — căci preotul i-s-a ajuns scopul. Acest atestat, luat și întrebunțat în mod serios, ar pute avea triste urmări!

Cătră finea lui Septemvrie anul expirat 1885 Verwalter-ul sau tisztartó-ul dela domeniile camerale din Denta se înfățișă în o Duminecă la casa comunală în Opațița, și aci vîndu la licitațiune întreaga sesiune parochială, pentru o datorie privată a preotului Ioan Ghilezan, și dl notar comunal, cu numele Reiner János, a luat sesiunea parochială la licitațiune pe timp de 3 ani în arîndă, — o altă versiune însă sună, că s'ar fi luat pe 6 ani. Fie ori-cum va fi, noi credem, că după lege realitățile și bunurile sf. biserici, nu este iertat, și nu se pot vinde în nici un chip pentru datoriile private ale preoților! Sesiunea parochială pe la anul 1881 a mai fost încă odată arîndată, earăși din partea Verwalter-ului cameral, cu care ocaziune, atunci a luat-o în arîndă economul Stefan Zsiván din Opațița, — protocoalele de licitațiune și mai evident pot arăta, dacă va interesa pe oare-care autoritate.

Aducînd aceste la cunoștința publică, pun întrebările:

1. Oare de s'ar întîmpla un cas neprevăzut de moarte, preoteasa cu atestatul, și poate și vre-un libel, poate dîce că preotul nu e dator nimic, deoarece preotul Ioan Ghilezan, făcîndu-se insolubil, a transcris toate vitele pe numele preotesei?

2. Oare este după lege, ca pentru datoria privată a preotului să se exarîndeze bunurile sf. biserici? și de este după lege, apoi atunci nu numai preotul Ioan Ghilezan are dreptul să se folosească de acel favor, ci toți preoții și învățătorii din întreaga metropolie, sînt în drept, și

îndreptățiți, și pot să facă datorii private, pe conta realităților și a bunurilor bisericesci și școlare.

3. Verwalter-ul, probabil că poate doară n'a știut, că preotul Ioan Ghilezan posedă realități de ale lui proprii, așa el are în comuna sa natală Denta un loc cu 2 case, ce stau în fața casei comunale, și casa cea mare, în anii de mai nainte îi aducea chirie de câte 200 fl. la an, în anii mai din urmă îi aduce 160 fl. pe an, prelîngă aceea mai are 6 jughere de pămînt, apoi în comuna natală Giulez a preotesei sale, are un pătrar de sesiune de pămînt ca bun al preotesei sale, apoi mai are cai, boi, vaci, etc. Călătorul.

Cronică.

Demisionare din armată. Dlu locotenent al regimentului de căi ferate și telegrafe c. reg. concediat supranumerar prelîngă carenta tuturor competențelor, Valeriu Bologa i-s-a acordat la cererea proprie eșirea din armată.

Comisiunea examinătoare pentru arhitecți în Budapesta a fost numită decătră ministrul de agricultură, industrie și comerț. President al comisiunii a fost numit arhitectul Nicolau Ybl.

Invențiune ungurească de a aduna bani pentru „kultur-egylet“. Multe nesdrăvenii au născocit căpîștile inferbentate ale „patrioților“ din Cluj, ca să stoarcă bani pentru „kultur-egylet“. Un „Hausmeister“ din Pesta însă i-a întrecut. „Neașul Maghiar“, cu perechiuni tunși, ca să contribuie și el la „salvarea“ patriei, ocupată de „strămoșii“ sei Atilla și Árpád (transformați din Itzig și Șloim prin un timbru de 50 cr.) se apucă în companie cu un sculptor (!) tot Maghiar „neaș“ și făcu în curtea bazarului Franciscanilor, două figuri pocițe din zăpadă, cari reprezenta pe un Maghiar și o Maghiaroaică. Bărbatul cu pelerina la Kossuth, cu pipa ungurească în gură, peptul acoperit de decorații — poate de cele din 48 — cu o ploscă de o parte, semn caracteristic, și cu pînteni de hârtie. Femeia, se juri că e „Hausmeister-ită“ curată, împodobită cu flori și decorațiuni. Ear' de gît le-a spânzurat câte o cutie de tinichea, preste cari sînt puse două petece de hârtie cu inscripția: „pentru kultur-egylet-ul din Ardeal“. Inscriptia e — mai că nu-ți vine a crede — și în limba germană. Reclamă în limba germană pentru maghiarizarea Germanilor! Din când în când câte o babă bătrână, trecînd prin bazar, aruncă câte un crucer dîcînd: „Să-mi fie pomană!“ Apoi mai dîcă cineva, că Maghiarii nu sînt oameni invențioși!

Maghiarii și Sârbii. „Videlo“ foaia guvernului sârbesc constată, că Maghiarii s'au purtat foarte binevoitor și respective corect în ceea-ce privesc războiul sârbobulgar și declară, că Sârbii nu vor uita nici când această prietenie „Poporul sârbesc“ — scrie „Videlo“ — „nu va uita aceasta nici când.“ Poate guvernul sârbesc, căci e știut, că „Videlo“ reprezintă cercurile guvernamentale de a dîce Sârbiei, ear' poporul sârbesc are alte convingeri despre „noi.“

O tină pianistă română în capitala Ungariei. Diarele locale germane reproduc după o foaie din Budapesta un scurt raport despre concertul din urmă al conservatorului de muzică din Budapesta. În urma aceluia d-șoara Elena Florian, fîca presidentului dela tribunalul reg. din Odorheiu-Secuiesc Ioan Florian, a executat cîntînd pe piano a 14 Rhapsodie de Liszt cu o transcripțiune corespunzătoare etății sale și cu o frumoasă dexteritate tehnică.

Societatea geografică română. Sub Augusta presidență a Maiestății Sale Regelui României. Conform art. 13 din statutele societății, sub-semnați, în numele consiliului, au onoare a convoca pe toți d-nii societari a se întruni în adunarea generală obligatorie la 1/13, 2/14 și 3/15 Februarie 1886, la 8^{1/2} seara, în sala de ședințe a senatului. Aceste ședințe vor fi prezidate de însuși Maiestatea Sa Regele. **Programa lucrărilor:** În ziua de 1/13 Februarie, 8^{1/2} oare seara: 1. Darea de seamă anuală a d-lui secretar al societății. 2. Raportul d-lui cassar asupra situațiunii financiare a societății. 3. Conferența d-lui Grigorie I. Lahovari, asupra cătorva etimologii geografice române. Conferența d-lui inginer Bottea, asupra gisementului de petrol din țeară. În ziua de 2/14 Februarie, 8^{1/2} oare seara: 1. Conferența d-lui P. S. Aurelian, asupra cătorva pagine din economia rurală a Rusiei. 2. Conferența d-lui profesor Anghel Dumitrescu, asupra elementului geografic în istoria. 3. Conferența d-lui profesor Buzoianu (Craiova), asupra mijloacelor pentru ridicarea învățămîntului geografic la nivelul cerut de nevoile timpului. În ziua de 3/15 Februarie, 8^{1/2} oare seara: 1. Aprobarea socotelor anului expirat și votarea bugetului pentru anul 1886. 2. Alegerea diferitelor comisiuni și votarea de membri noi. 3. Conferența d-lui Dr. N. Garoflid, asupra apelor minerale din România. 4. Conferența d-lui căpitan Ferechide, asupra navigațiunii aeriene. 5. Conferența d-lui Eniu Bălțeanu, despre geografie din punctul de vedere al importanței ei în educațiune și deci din punctul de vedere al metodelui de predare. București, în Ianuarie 1886. Vice-president: General G. Manu. Secretar general: George I. Lahovari. Tribunele și logele din sala senatului sînt la dispoziția publicului, care ar dori să asiste la aceste conferențe.

Din Cracovia se scrie, că la preoții rom-cat. s'au făcut perchișțiuni domiciliare. Toți preoții rom-cat. supuși străini au fost provocați să părăsească Polonia.

„Advocatul popular“. A apărut primul număr din foaia juridică „Advocatul popular“, ce apare în Timișoara sub redacțiunea d-lui avocat Paul Rotariu.

Un circular

al protopresbiterului tractului greco-oriental al Sibîului în privința administrațiunii bisericesci din acest tract.

Onorată preoțime tractuală!

Prelîngă toate îndrumările verbale, date cu diferite ocazii singuraticilor parochii, ca purtători ai agendelor oficiilor parochiale, a trebuit să constatăm cu neplăcere, că o parte oare-care din parochii tractuali își poartă agendele cu multă inexactitate, ușurință și chiar neglijență, cu deosebire în cele scripturistice. Matriculele le poartă defectuos, protocolul de exhibite asemenea, ear' rapoartele, ce sînt îndatorite a le prezenta aici la timp anumit sau le prezentează defectuoase, sau pare-că simt plăcere a nu le prezenta până nu sînt provocați și amenințați; de afacerile epitropesci nu se îngrijesc, ca și cum pe ei nu i-ar privi într-un nimic.

Constatănd cu durere aceste neplăcute aparațiuni, și fiind însumi responsabil pentru mersul regulat și exact al administrațiunii bisericesci în acest tract, mîd ved necesitat a emite acest circular, rugînd cu frățească dragoste pe preoții tractuali ca să-l cetească cu atențiune, și cele cuprinse într'însul să și-le însemne bine și să se conformeze lor.

I. Matriculele. Cea mai grea responsabilitate oficială parochilor și față cu organele statului este în purtarea matriculelor pentru botezați, cununai și morți. Grijea de căpetenie ce trebuie să o aibă purtătorii acestor matricule este în exactitatea și claritatea datelor ce se induc în singuraticile rubrici.

Numele și conumele persoanelor, numele satelor, orașelor etc. au să fie induse exact, fără prescurtări sau întrebunțarea simplă a inițialelor (ex. I. Muntean în loc de Ioan Muntean, C sau Ct. în loc de Comitatul); cu atât mai puțin pot fi permise semne ca ddtto și „„. În fiecare rubrică are să se inducă răspunsul întreg și precis la întrebarea cuprinsă (tipărită) în capul rubricii.

Claritatea consistă în scriere, carea trebuie să fie cu toată îngrijirea caligrafică, spre a evita posibilitatea indoelilor în cetire și chiar a falsificărilor. Prin urmare preotul când induce ceva în matriculă, trebuie să și iee regaz, să scrie încet, curat și ceteț. Scrisoarea aruncată în fuga mare și prin urmare neceteată în matricule dovedesce multe scăderi ale scriitorului și îi poate procura mari neplăceri.

Dacă se întîmplă, ca în scris să se facă vre-o greșală, nu este permis a se rade cuvintele greșite și apoi a se scrie din nou în același loc, ci trebuie să se tragă o linie sau două preste cuvintele greșite, așa încât să se poată ceti greșala trecută, apoi dacă este loc să se scrie îndreptarea, — dacă însă în acea rubrică nu este loc de ajuns, are să se tragă o linie sau două preste fiecare rubrică din întreg alineatul însemnându-se în observare: „alineatul acesta n'are valoare“ și să se scrie în alineatul următor aceea ce era să se cuprindă în alineatul nimicit.

Extrasele din protocoalele acestor matriculare nu este iertat a se extrada în altă formă, decât în forma rubricată în care sînt protocoalele; ele nu e iertat să cuprindă cu un cuvînt mai mult sau mai puțin decât e cuprins în protocoale. Prin urmare fiecare extras are să cuprindă reproduc exact mai întăiu capul tipărit al protocolului matricular, și sub acesta în al doilea alineat copiate din cuvînt în cuvînt răspunsurile din alineatul, în care e indus acela, despre care se dă extrasul.

Afară de extrasele cerute din oficiu, toate celelalte cari sînt pentru întrebunțare privată trebuie să fie provădate cu timbru de câte 50 cr. Excepțiune fac cei cari produc atestate de sârăcie.

Nici un extras matricular nu este permis a se extrada fără să fie provădat în frunte cu numărul oficios al exhibitului, și alătura cu subscrisura parochului: imprimarea sigilului parochial, care singur dă extrasului valoarea oficială.

Despre extradarea extrasului matricular se ia act în protocolul de exhibite la numărul ce urmează. Numărul acesta se pune în fruntea extrasului; totodată se înseamnă în protocolul matricular respectiv la observări extradarea sêvîrșită indicându-se simplu datul și numărul extrasului. Dacă se cere a doua sau a treia oară extras, dovedindu-se nimicirea și pierderea celui premers, se extrada duplicat respective triplicat tot în forma de mai sus. Aceasta spre a se evita abuzurile cu atari extrase.

La încheierea fiecărui an școlar a) se extrada în matricula cununaiilor „Specificațiunea nou-cununaiilor“ în câte două exemplare, fără timbru. În „Specificațiune“ se induc cu numele și conumele lor toți nou-cununaii din anul expirat, după rîndul în care sînt petrecuți în protocol: bărbatul și femeia;

b) din cele trei matricule se compune protocolul parochial, în care se induc numărul botezaților, al căsătoriilor încheiate și al morților, de pe care apoi se ia un extras fidel și se subșterne oficiului protopresbiterial în cele dintăiu zile ale lunii Ianuarie.

Atât „Specificațiunile“ cât și extrasul din protocolul parochial se provăd cu n-rul relației, cu care se subșterne oficiului protopresbiterial și cu sigilul oficiului parochial lîngă subscrierea parochului.

Ca oficiul protopresbiterial să poată controla corectitatea purtării matriculelor și exactitatea datelor statistice, pentru cari e responsabil, oficiile parochiale sînt datoare a prezenta matriculele, protocolul de exhibite și cel de expedițiune la oficiul protopresbiterial spre reviziune în cele dintăiu zile ale lunii Ianuarie.

II. Protocolul de exhibite. Oglinda fiecărui oficiu parochial este protocolul de exhibite și archivul. Unde aceste sînt defectuoase și neglese, este semn de neglijență în oficiu. Greutățile și necazurile vieții, cu cari au să se lupte preoții noștri, nu excusă de loc această neglijență.

În privința protocolului de exhibite și a archivului au să se observe următoarele:

1. Fiecare oficiu parochial este dator a avea protocol de exhibite, legat, după-cum se găsește în librăria tipografiei archidieceane. A folosi coale singuratic sau fascicule după plac, nu este permis. În acest protocol se induc toate actele oficiale ce intră la oficiul parochial și es dela el.

a) Ori-ce act sosesc la oficiul parochial, fie dela oficiul protopresbiterial, dela alt oficiu parochial, organele politice sau dela privați, în ziua în care a sosit, se provăd cu datul prezentării, adică ziua, luna și anul în care actul a sosit la oficiu. Apoi deschidîndu-se protocolul de exhibite se petrece în acest protocol ziua prezentării și pe scurt cuprinsul actului, sub nrul curent ce urmează. Acest nr. se înseamnă apoi în dosul actului sub datul prezentării. **Resoluțiunea** — raportul sau relația — ce se extrada în urma acestui act mai întăiu se formulează în concept, fie pe dosul actului sub pres. și n-rul actului, fie pe hârtie separată, apoi mundează. **Resoluțiunea** aceasta — raport sau relație — ori când s'ar compune, poartă numărul pe care îl are actul însuși, și în protocolul de exhibite în rubrica „Datul resoluțiilor“ se înseamnă simplu ziua în care s'a compus resoluțiunea. Nrul actului se înseamnă și pe cuvertă cu adausul: oficiul parochial gr.-or. din, după care urmează apoi adresa. Actele trimise din oficiu la oficii sînt scutite de porto postal.

Resolvit fiind actul, se așează la rîndul seu după nrul exhibitului între actele oficiului parochial. (Va urma.)

Convocare.

Adunarea generală a „Reuniunii române de cîntări din Sibiu“ va avea loc Joi în 18/6 Februarie a. c. la 6 oare seara în sala de probe, Seminarul Andreian. Sibiu, 15/3 Februarie 1886.

Diracțiunea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 15 Februarie n. Casa deputaților. Desbaterea asupra bugetului de honveđi. Ministrul de honveđi Fejervary declară că cestiunea procedurii penale militare, care e stînsă împreună cu codicele civil, are lipsă de o examinare mai îndelungată; pentru formarea de elevi militari din Ungaria se face tot posibilul. În ceea-ce privesc imputarea de germanizare, declară că dela ofițerii de honveđi se cere numai atîta cât se cere dela ori-care om cult din Ungaria, adică ca să înțeleagă limba germană. Organizarea honveđimii în jumătăți de brigadă nu cere spese mai mari. Budgetul a fost primit în general.

Londra, 15 Februarie n. Federațiunea democraților sociali i-a anunțat lui Gladstone în scris că Dumineca viitoare se vor ține meetinguri în masse pentru a cere guvernului ajutor pe seama celor lipsiți de lucru. Democrații sociali cari au arangiat tumultul de pe scuirul Trafalgar la 8 l. c. n. au primit citațiuni judecătorești.

Berlin, 15 Februarie n. S'a prezentat un nou proiect bisericesc casei de sus a Landtag-ului. Cele mai importante dispozițiuni sînt: convictele de gimnasia; convictele pentru studenții de universitate sînt earăși permise, tribunalul bisericesc se desființează, apelarea la stat e permisă numai în contra acelor hotăriri ale autorităților bisericesci, în urma cărora se dispune depunerea din oficiu sau subtragerea beneficiului. Apelarea la stat în interesul public nu mai are loc. La apelațiuni decide ministerul de stat.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Extrase bisericesci-scolare.

Concursuri:

— Un post de paroh în Ponorel, parohie de cl. III gr.-or., protopresbiteratul Câmpeni. Termin până la 2 Martie st. v. a. c. Venitele, socotite în bani, fac 200 fl.

— Un post de paroh în Craiova, parohie gr.-or. de cl. III, protopresbiteratul Albei-Iuliei. Termin până la 2 Martie st. v. a. c. Venitele: Casă parohială nouă cu grădină, preste 9 jug. arătură, fâneață și vii, sticlele etc., care laolaltă dau suma de 400 fl.

Edict:

— Se citează a se prezenta la oficiul protopresb. gr.-or. al Branului: Maria Ioan Ticușan din Codlea, în termen de 3 luni, în cauză divorțială.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— 30 Martie a. c. imobilele lui Iosi Brinzaș, decătră trib. reg. din Oradea-mare, în comuna S. Uzsopa.

— 20 Februarie a. c. mobilele lui Antoniu Lászlóffy în Fabricul Timișorii.

— 17 Mai a. c. imobilele lui Blasiu Molnar decătră tribunalul reg. din Brașov.

— 10 Aprilie a. c. imobilele lui Alexa Semanța, decătră jud. cerc. din Vêrșet, în comuna Ferendia.

— 6 Martie a. c. imobilele lui Iuon Popenar, decătră trib. reg. din Timișoara, în comuna Remete.

— 27 Februarie a. c. imobilele Ecaterinei Lazar nasc. Csolnakosy, decătră tribunalul reg. din Deva.

Economie.

Asociațiunea generală a fabricantilor de spirit în Ungaria.

(Urmare.)

Eată după statistica română exportul nostru de cereale în Austro-Ungaria în cei din urmă doi ani, valoare în lei:

Mărfuri	1883	1884
Grâu	22,503.134	21,272.790
Porumb	15,229.084	16,986.788
Orđ	3,833.311	2,430.868
Secară	1,952.427	2,336.889
Meiu	1,320.265	1,278.039
Ovės	0,944.829	0,910.006
Hrișcă	0,027.653	0,015.974

Eată acum și cifrele din statistica austro-ungară privitoare tot la cerealele noastre, ce se impoartă în monarhia vecină:

Mărfuri din Rom.	1883	1884
Grâu	12,079.628	7,879.748
Porumb	8,110.839	9,162.495
Secară	1,081.269	1,778.677
Orđ		2,108.850

„Camera se pronunță prin urmare pentru libera importare a cerealelor.”

(Va urma.)

Piața din Sibiu, 12 Februarie. Grân Hectolitra 47—80 chilo fl. 5.20 până fl. 6.—, grân mestecat 68 până 82 chilo g. 4.—, până fl. 4.80 secara 66 până 72 chilo fl. 3.20 până fl. 3.80, orđ 58 până 64 chilo fl. 2.80 până fl. 3.50, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.60 până fl. 2.30, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 3.— până fl. 3.60, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 4.50 până fl. 5.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 5.50, lintea 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 15.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 12.—, Nr. 4 fl. 11.—, Nr. 5 fl. 9.—, slānina 100 chilo fl. 50.— până fl. 54.—, unsoarea de porc fl. 42.— până fl. 46.—, sēu brut fl. 26.— până fl. 28.—, sēu de lumini fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 50.—, sāpunul fl. 25.— până fl. 28.—, fēn 100 chilo fl. 2.— până fl. 2.20, cânepa fl. 30.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. cr. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită 40 cr., carnea de vițel 32 până 50 cr., carnea de porc 32 până 38 cr., carnea de berbec 18 până 20 cr., ouē 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Făgăraș, 11 Februarie. Grân frumos hectolitra fl. 5.50 până fl. 6.—; grân mestecat fl. 3.50 până fl. 4.—; secara fl. 3.60 până fl. 3.80; cucuruzul fl. 2.80 până fl. 3.20; ovėsul fl. 1.70 până fl. 2.—; semēnța de cânepă fl. 5.— până fl. 6.—; semēnța de in fl. 10.— până fl. 11.—; fasolea fl. 3.60 până fl. 5.—; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; lintea fl. 6.— până fl. 8.—; crumpenele fl. —70 până fl. 1.40; mēlaiul fl. 5.50 până fl. 7.—; sēu brut 100 chilo fl. 30.— până fl. 32.—; unsoarea de porc 50—56, slānina 60—75; cânepa fl. 24.— până 26.— Un chilo carne de porc 30 cr.; carne de vită 34 cr.; carne de vițel 30 cr.; carne de mel — cr.; ouē 9 cu 20 cr., chim fl. 40.— până fl. —; lumini turnate de sēu 50 cr. până 52 cr.

Piața din Sighișoara, 11 Februarie. Grân curat hectolitra fl. 6.20 până fl. 6.20; grân mestecat fl. 3.40 până fl. 4.—; secara fl. 2.80 până fl. 3.90; ovėsul fl. 1.40 până fl. 1.60; cucuruzul fl. 3.30; fasolea fl. 2.80; crumpenele fl. 1.50; mazerea chilo 22 cr.; lintea 22 cr.; mēlaiul 12 cr.; lumini de sēu chilo 58 cr.; sāpunul 32 cr.; sēu brut 30 cr.; sēu de vită fl. 1.—; unsoare de porc 70 cr.; carnea de vită 40 cr.

Piața din Brașov, 11 Februarie. Grânul hectolitra fl. 6.— grân mestecat fl. 3.40, secara fl. 3.90, orđ fl. 2.80, ovės fl. 1.90, cucuruzul fl. 3.—, mēlaiul fl. 3.10, mazerea fl. 4.—, lintea fl. 4.50, fasolea fl. 3.50, crumpenele fl. 65 carnea de vită p. kilo 40 cr., carnea de porc 44 cr., carnea de berbec 28 cr.

Piața din Mediaș, 11 Februarie. Grân hectolitra fl. 4.50 până fl. 5.—; grân mestecat fl. 3.70 până fl. 4.—; secara fl. 3.10 până fl. 3.80; orđul — până fl. —; ovėsul fl. 1.70 până fl. 1.80; cucuruzul fl. 2.50 până fl. 3.—; semēnța de cânepă fl. 3.50 până fl. 4.—; crumpenele fl. 1.— până fl. 1.50; mēlaiul hectolitra fl. 10.— până fl. 12.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.50; fasolea fl. 3.— până fl. 3.50; lintea fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. 36.— până fl. —; sēu brut 100 kilogrami fl. 28.— până fl. 30.—; lumini de sēu vērșate fl. 48.— până fl. —; unsoarea de porc fl. 50.— până fl. 55.—; slānina fl. 30.— până fl. 40.—; cânepa fl. 24.— până fl. 26.—; fēnul fl. 1.60 până fl. 2.—; sāpunul 100 pucăți fl. 26.— până fl. 40.—; spiritul gradul 8 cr.; carnea de vită chilo 28 până 32 cr.; carnea de vițel 20 până 24 cr.; carnea de porc 36 cr.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. În 12 Februarie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 37.— cr. până 39.— cr. unguresci grei, tineri 40.— cr. până 41.½ cr., de mijloc 40.— cr. până 41.— cr., ușori 39.— cr. până 40.— cr., marfă țerāneascā, grea 37.— cr. până 38.— cr., de mijloc 35.— cr. până 36.— cr., ușoară — cr. până 35.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 36.— cr. până 37.— cr., transito de mijloc 35.— cr. până 36.— cr., transito ușori 36.— cr. până 37.— cr., ingrāșați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpenți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 13 Februarie st. n.
Budapesta: 81 6 32 89 3.

Cursul pieței din Sibiu.

din 15 Februarie st. n. 1886.

Hārtie-mōnetă romānă	Cump.	8.55	vēnd.	8.65
Lire turcesci		11.20		11.25
Imperiali		10.20		10.25
Ruble rusesci		1.22		1.24

Bursa de București.

Cota oficială dela 12 Februarie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	93.¼	vēnd.	94.—
Rur. conv. (6%)		86.—		86.½
Act. de asig. Dacia-Rom.		268.—		289.51
Banca națională a Romāniei		1085.—		1183.—
Impr. oraș. București		29.—		—
Act. de asig. Națională		224.—		—
Credit mob. rom.		—		—
Scrisuri fonciare urbane (5%)		81.—		81.—
Schimb 4 luni		—		34.—
Societ. const.		187.¼		280.½
Aur		16.¼		16.½

Bursa de Viena

din 13 Februarie st. n. 1886.

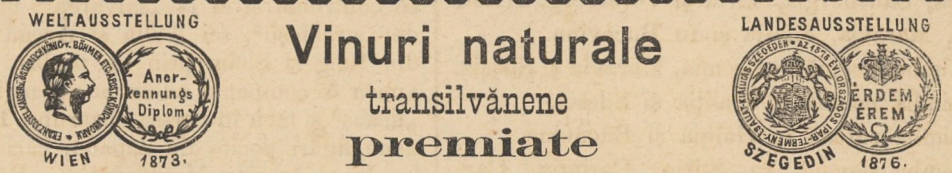
Rentă de r. ung. 6%	102.70
" " " 4%	94.15
" " hārtie " 5%	152.50
Imprumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung. (1-a emisiune)	99.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung. (2-a emisiune)	127.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung. (3-a emisiune)	113.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.—
" " " bānățene-timișene	104.—
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " transilvane	103.75
" " croato-slavone	98.75
Despăgubire pentru dijmă ung. de vin	118.60
Imprumut cu premiu ung.	123.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	84.45
Rentă de hārtie austriac	84.80
" " argint austriac	113.55
Rentă de aur austriac	140.10
Losuri austr. din 1860	869.—
Acțiunile băncii austro-ungare	307.—
" " " de credit ung.	299.50
Galbeni împărătesci	5.93
Napoleon-d'ori	10.03½
Mārci 100 imp. germane	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	126.50

Dr. med. Eisenmayer

locuiesce strada Sării Nr. 3.

Ordinează pentru săraci gratuit dela 2 până la 3 oare din zi.

[249] 2—3

Vinuri naturale transilvănene premiate

Vinuri de pe Tērnavă

se ofer decătră subscrișul pentru următoarele prețuri ieftine:

	flacoane mari, de mijloc	de ¾	de ½	de ¼	Litr
Vin de measă	40	—	25	cr.	
Vin de dineu	50	—	30	"	
Vin dessert, ales	60	—	35	"	
dtto. rising	60	—	53	"	
Assbruch	—	60	—	"	

Depoiste în Sibiu:
 Depositul principal: Traficul mare de tutun, piața mare.
 Depoiste mici: J. F. Breitenstein, strada morii Nr. 27.
 J. J. Conradt, piața mică Nr. 13.
 Georg Hersch, strada Cisnădiei Nr. 32.
 Gustav Kessler, strada măcelarilor Nr. 36.
 Traficul de tutun, strada urezului Nr. 7.
 Francisc Jahoda, strada turnului Nr. 18.
 Ospetăria, strada Oanei Nr. 9.
 Dtto strada Oanei Nr. 34.

Flacoanele goale se primesc înapoi și adică: cele mari pentru 10 cr., cele mijlocii pentru 8 cr., ear' cele mici pentru 6 cr.

Vēndătorii primesc rabat.

Vindere în legătură din anii 1862 până 1885.

Comande din afară se efectuează prompt.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

[238] 2

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

cărți de tot felul,

anunciuri de căsătorie,

anunciuri funebre, placate,

bilete de vizită.

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea Institutul primesce în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemeni.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”

au apărut până acum:

- Nr. 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. Ce n'a fost și nu va fi. Povești de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. Piperuș Petru. Povești de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. Teiu legănat. Povești de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
- Nr. 8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. Fiica a nouă mame. Povești de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. Povestea lui Ignat. Povești de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. Îndărătnicul. Povești de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 13. Blăstem de mamă. Legendă populară din giurul Nășudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 15 bani.
- Nr. 14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
- Nr. 15. Vlad și Catrina. Povești de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. Din bētrāni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frēmētări de limbă, adunate de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. Pe pāmētul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. Căldărușa cu trei picioare. Povești franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. Cenușotca. Povești de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vēndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

La Institutul tipografic

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3

se află de vēndare următoarele tipărituri:

1. Certificate pentru pașaporturi
1 conț (à 25 c.) 40 cr.
2. Inventare 1 conț (à 25 c.) 40 cr.
3. Obligațiuni (cu scara de timbre p. intabulări) 1 conț (à 25 c.) 50 cr.
4. Consemnări sumarice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 c.) 40 cr.
5. Testimonii de școală 1 conț (à 25 c.) 40 cr.
6. Protocoale de zalogire (zálogolási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 c.) 50 cr.
7. Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 c.) 50 cr.
8. Hagyatéki kimutatás 1 conț (à 25 c.) 60 cr.

Antistiile comunale sūnt rugate a ne onora cu comande numēroase.

[199] 7